

(*tárgykör*) vizsgaterv-e a középiskolák első két osztályában is felhasználható. Igen hatásos alkotás a trianoni szerencsétlenség megérettetésére; kitűnő példa a metodikai koncentrációra. Kisebb közlemények közül kiemeljük dr. Sármándi (Schmidl) Sándor beszámolóját Nemesné Müller Márta Családi Iskolájának, továbbá dr. Domokos Lászlóné Uj Iskolájának és a Székesfővárosi Háztartási Továbbképző Tanfolyamnak az elmúlt tanév végén rendezett kiállításairól közölt ismertetést. Ugyancsak itt emlékezik meg az Országos Tanoncügyi kiállításról is. A kiállítások a cselekedtető oktatás szellemében a gyermeklélektani és a gyermekfejlődéstani elvek figyelembevételével a tanulók aktív munkáit mutatták be. Csupa élmény, alkotás, melyek a tanulók lelkén át a való életből fakadnak. A Pedagógiai szeminárium lüktető friss szellemével a modern pedagógiai gondolatokat propagálja. (kd)

„*Deutsche Mädchenbildung*”— a német felsőbb leányiskolák folyóirata, — 1934. évi 6. füzetében részletesen foglalkozik a külföldön élő németek kulturális helyzetével. Különösen kiemeli a nők szerepét a külföldi (köztük a Magyarországon élő) németek nyelvének, német nemzeti öntudatának, a német kultúrával való kapcsolatának fönntartásában. Ismerteti a Németországban létesített szervezeteket, melyek részint ilyen irányban képzett emberek kiküldésével, részint pénzbeli segítséggel, részint csereakciók (gyermek, diák stb.) lebonyolításával igyekeznek a külföldi németek segítségére sietni. — A folyóirat a továbbiakban a világ minden részében létesített ilyen szervezetek munkájára vonatkozó különféle jelentéseket közöl. Az olvasó sok hasznos tanulságot meríthet a cikkekből. Megtanulhatja, mit kell tennie a magyar nemzetnek is külföldön élő testvéreinek a magyarság számára való megmentésére, de megtanulhatja azt is, mily nagy szükség van a hazai magyarság erősítésére, ha nem akarjuk, hogy a germán áradat elsöpörhessen.

»*Die Neue Deutsche Schule*« 1934. évi 8. évf. 9. számának is minden cikkét a nemzetiszocialista-gondolat hatja át. A magyar nevelő szempontjából érdeklődésre tarthat számot: Ringhausen »*Revolution und Erziehung*«, továbbá Adams »*Die Leibesübung*« c. cikke. Igen értékes és tanulságos Eickhoff »*Ein Versuch völkischer Unterrichtsgestaltung: Der Rheinraum*« c. tanulmánya. Földrajztanáraink sok hasznos útmutatást találhatnak benne Magyarországot egyes vidékeinek tárgyalására. (lumi)

Országos Polgári Iskolai Tanáregyesületi Közlöny 1934. évi szeptember havi 1. száma vezető cikkében Havas Istvánt, a Tanáregyesület elnökét, székesfővárosi polgári iskolai szakfelügyelőt búcsúztatja, ki 40 évi, érdekekben gazdag tanügyi szolgálat után vonult nyugalomba. A cikk írója hűen rajzolja meg a poétalelkű jeles férfiú egyéniségét, ki sok kiválósága mellett valóban igazi nevelő-egyénség is volt, mert szerette hivatását és szerette a gyermeket.

A folyóirat második cikkében Havas István a Fináczy Ernő és Kornis Gyula közreműködésével Kemény Ferenc szerkesztésében megjelent teljes *Magyar pedagógiai lexikont* ismerteti. A cikk írója a lexikonnak főleg iro-

dalimi vonatkozásait emeli ki. A hatalmas mű, mint a pedagógiai és didaktikai irodalomnak értékes enciklopédiája a gyermektanulmányi és gyermeklélektani kutatások figyelembevételével az alapvető kérdésekben minden pedagógus részére értékes eligazodást nyújt. Jó, hogy a kultuskormányzat bőkezősége folytán még a szerényebb iskolák tanári szobáiba is bekerült.

Nagyobb tanulmányt olvashatunk *Rohla Lajos* cikkéből, ki »A magyar nemzeti öntudat felébresztése és fejlesztése az ifjúság lelkében« címen értekezik. Pályanyertes művében a nemzeti érzésről, mint dinamikus erőről szól, mely termékeny cselekvő készségeken át tudatosan él és dolgozik a szebb magyar jövőért. Nagy gondossággal sorolja fel azokat az eszközöket is, melyek segítségével a nevelő a nemzeti öntudatot a tanulók lelkében tudatossá és aktív készségekké formálhatja.

Szenes Adolf, a polgári iskolai reformbizottság elnöke »A polgári iskola reformja« c. cikkében azokra az ellenvetésekre ad konkrét választ, melyek a polgári iskola reformjában csak egy új középiskolai típus megszületését látnák.

Izsák Gyula Endre a f. évi július havában a főiskolánkon tartott Kétfetes tanfolyam programját és annak tanulságait ismerteti. (kd)

A polgári iskolai tanárok szünidei tanfolyama. A vallás- és közoktatásügyi Miniszter Ur a f. év nyarán, július hó 2—14 között a polgári iskolai tanárképző főiskolán és annak gyakorló iskolájában szünidei tanfolyamot rendezett.

Ennek vezetője: *Dr. Litke Aurél* főiskolai igazgató, az Orsz. Polg. Isk. Tanárvizsgáló Bizottság alelnöke volt.

Előadók: a) *A tanárképző főiskolában:* filozófiát és pedagógiát dr. Sömgyi József egyetemi m. tanár, főiskolai r. tanár. Történelmet dr. Eperjessy Kálmán egyetemi m. tanár, főiskolai r. tanár. Állattant és növénytant dr. Greguss Pál egyetemi m. tanár, főiskolai r. tanár. Mennyiségtant dr. Sz. Nagy Gyula egyetemi c. ny. rk. tanár, főiskolai r. tanár. Természettant Frank János főiskolai r. tanár.

b) *A gyakorló iskolában:* magyar nyelvet özv. Radnóti Dezsőné, német nyelvet Willingné Matiegka Istványa és Jármay Vilmos, történelmet K. Bedekovich Lajos, földrajzot Kéndoff Károly és természetrajzot Jeges Sándor, természettant Matzko Gyula, az állami gyakorló polgári iskola szakvezető tanárai, mennyiségtant Kratofil Dezső, ugyanezen intézet igazgatója.

A tanfolyamon a következő tanárok vettek részt:

1.) *A magyar-történelem-földrajzi szakcsoporton:*

Bakóta M. Feliciána szn. Baja, Brandtner M. Livia szn. Hőgyész, Bánhidi László h. igazg., Nagyatád, Csedő Anna Mezőkövesd, Dosztig Mária Kiskunmájsa, Gábrriel M. Georgia szn. Székesfehérvár, Gerl Árpád igazgató Abony, Golkovszky M. Donatella szn. Jászberény, Herczegh Sándor Jászárók-szállás, Jedlicska Erzsébet Törökszentmiklós, Kaszap M. Verona szn. Kiskunfélegyháza, Dr. Katonáné Schüller Ilona Jászládány, Kiss M. Generóza szn. Kalocsa, Kiss Mária Gonzága szn. Budapest, Ranolder int., Kiss Margit Nyiregyháza, Dr. Králik Dánielné Budapest, Krizsmanek M. Virgilia szn. Jászberény, Krompaszky Ede igazgató Széged, Léh M. Tibora szn. Csillag-